

„Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul!” (Ioan 13, 34)

Nr. 19 (385)
Anul X (2019)
16 Iunie

VIATA CREȘTINĂ

Publicație săptămânală pentru întărire sufletească

DUMINICA A 8-A DUPĂ PAȘTI

SĂRBĂTOAREA RUSALIILOR

Sărbătoarea Rusaliilor este cunoscută și sub denumirea de sărbătoarea Cincizecimii sau a Pogorării Duhului Sfânt peste Sfinții Apostoli. Este prăznuită la 50 de zile de la Învierea Domnului. Este menționată în Noul Testament, în special în cartea Faptele Apostolilor, în al doilea capitol. Aici se spune că Duhul Sfânt Se pogoră din cer ca un vânt mare de vânt și Se împarte deasupra capului fiecăruia din cei prezenți, în chip de limbi de foc. De asemenea, se face pomenire de ea și în canonul 20 al Sinodului I Ecu-menic de la Niceea, din anul 325.

Rusaliile este sărbătoarea întemeierii Bisericii creștine, căci în această zi, în urma cuvântării însușite a Sfântului Apostol Petru, s-au convertit la creștinism circa 3.000 de suflete, care au alcătuit cea dintâi comunitate creștină din Ierusalim (Fapte 2, 41).

Până către sfârșitul secolului al IV-lea și începutul secolului al V-lea Cincizecimea era o dublă sărbătoare: a Înălțării Domnului și a Pogorării Sfântului Duh. În jurul anului 400, cele 2 sărbători s-au despărțit una de cealaltă, Cincizecimea rămânând numai ca sărbătoare a Pogorării Sfântului Duh.

Sărbătoarea Cincizecimii este reactualizată în chip duhovnicesc în cadrul Sfintei Liturghii. Ori de câte ori se rostește o rugăciune de invocare, de chemare a Duhului Sfânt peste creație și peste darurile din ea, cum ar fi pâinea și vinul, la Sfânta Liturghie, de fiecare dată se reactualizează Cincizecimea.

Prin lucrare Sfântului Duh, se șterge din noi păcatul și se lucrează asemănarea cu Dumnezeu. Nu întâmplător, la Utrenia duminicală, cântăm: „Prin Duhul Sfânt toată făptura se înnoiește iarăși, dobândind starea cea dintâi”. Să nu uităm că atunci când ne rugăm,

Duhul Sfânt se roagă în noi „cu suspine negraite”, după cum spune Sfântul Apostol Pavel.

În biserici se aduc de Rusalii frunze verzi de tei sau de nuc, care se binecuvîntează și se împart credincioșilor, simbolizând limbile de foc ale puterii Sfântului Duh, Care S-a pogorât peste Sfinții Apostoli.

Lazăr spuse: „Doar acum îmi dau seama cât de lipsit de educație sunt eu. Iată, mă aflu la ușile morții, și încă nu știu ce ar trebui să-l cer lui Dumnezeu. Mă lupt cu Creatorul meu, așa cum a făcut odinioară Iov, în lucruri care-mi depășesc rangul și autoritatea. Învață-mă, o, slujitorule al Celui Preaînalt, care este cel mai necesar lucru pe care trebuie să-l ceară omul aflat la porțile morții, de la Dumnezeu său?”.

Îngerul Domnului îi răspunde: „La sfârșitul și la începutul călătoriei pământești, precum și în fiecare etapă a acestei călătorii, lucrul cel mai de seamă pentru călătorul cel pământesc este să ceară două lucruri de la Dumnezeu: mai întâi, iertarea păcatelor, iar cel de-al doilea, dăruirea Duhului lui Dumnezeu. Tot ceea ce este plin trebuie să fie mai întâi golit, ca să poată fi iar umplut.

Trebuie mai întâi curățit, și apoi împodobit. Duhul lui Dumnezeu nu intră într-o casă ocupată de către un rob îndrăcit al păcatelor, și defel nu împodobește o casă necurată nici cu prezența Sa și nici cu cereștile Sale daruri. Omul este în chip minunat alcătuit din trup, suflet și duh (duhul, ca partea cea mai fină a sufletului). Duhul este motorul și stăpânul întregii ființe a omului. Așa precum este duhul, la fel vor fi și mișcările sufletului și ale trupului. Așa cum e duhul, la fel este și omul. Duhul mișcă sufletul, iar sufletul mișcă trupul. „Duhul este cel dă viață; trupul nu folosește la

(Sfântul Nicolae Velimirovici)

CUVINTE DUHOVNICEȘTI

DOUĂ LUCRURI PE CARE SĂ LE CEREM LA RUGĂCIUNE

nimic” (Ioan 6, 63). Chiar și cețele înger-ești din Împărăția Cerurilor viețuiesc și sunt puse în mișcare doar de Duhul lui Dumnezeu. Din acel Duh izvorăsc pentru noi, îngerii, patru izvoare ale harului: adevărul, dragostea, viața și bucuria.”

SÂMBĂTA MOȘILOR DE VARĂ – DESPRE SUFLET, IERTARE ȘI ULCELELE CU CIREȘE ALE BUNICILOR NOȘTRI

Moșii de vară preced sărbătoarea Rusaliilor sau a Pogorării Sfântului Duh, care are loc la cincizeci de zile de la Învierea Domnului. În această zi, în toate lăcașurile ortodoxe se oficiază slujbe de pomenire pentru toți cei care au trecut la Domnul.

Biserica Ortodoxă a consacrat pentru pomenirea generală a morților o zi liturgică pe săptămână, sâmbăta. În această zi, la unele slujbe (cum este miezonoptica), dar și în unele cărți de cult există cântări și rugăciuni special alcătuite și rânduite pentru pomenirea morților.

S-a ales această zi deoarece fiecare sâmbăta este, de fapt, o imitare a Sâmbetei Mari, a șederii lui Hristos în mormânt. Din punct de vedere teologic, aceasta este ziua în care Mântuitorul a coborât cu sufletul la iad pentru a-i înălța pe cei adormiți. În mod deosebit, două dintre aceste zile de sâmbăta din anul bisericesc sunt dedicate, în toate Bisericile Ortodoxe, pomenirii generale a morților, prin rugăciunile și cântările înscrise în cărțile de rânduială (Triod și Penticostar):
a) **sâmbăta dinaintea Duminicii Lăsatului sec de carne** (a înfricoșătoarei Judecăți) și
b) **sâmbăta dinaintea Duminicii Pogorării Duhului Sfânt** (sâmbăta Rusaliilor).

Aceste două sâmbete poartă denumirea generică de „moși” (prima – Moșii de iarnă, iar cea de-a doua – Moșii de vară), deoarece în aceste zile îi pomenim pe părinții, moșii și strămoșii noștri adormiți întru Domnul. În limba greacă, aceste zile se numesc ψυχολόβια (Sâmbăta sufletelor), iar în slavonă, Subbota roditelskaia.

În ceea ce privește pomenirea *Moșilor de vară*, textul liturgic din Penticostar arată faptul că **în această zi ne aducem aminte de „creștinii care au adormit în credință: părinți, strămoși, bunici și străbuni, frați și prieteni, bogați și săraci, împărați și domni, pe cei de laolaltă și sihaștri”**, pentru toți aceștia rugându-L pe Dumnezeu astfel: „Odihnește-i, Doamne (...), unde sunt mulțimile tuturor dreptilor și unde este sălașul sfinților Tăi”.

Alte pasaje din cadrul slujbei din această zi ne mai spun că rugăciunea de pomenire se face și pentru cei care au avut parte de moarte năprasnică: „Pe cei ce au sfârșit sfâșiați de fiare, Hristoase, și pe care peștii i-au înghițit, pe care cutremurul, surparea pământului ori prăpastia i-au îngropat (...), pe cei ce i-au ucis sabia, cuțitul și focul, izbitura răutăților, despicarea stâncilor și tâlharii, foamea și ciurma”, rugându-ne ca Mântuitorul să-i izbăve-

ască pe dâșii „de groaza cea de acolo”.

În sensul acesta, trebuie să știm și că duminică, de Rusalii, în cadrul slujbei Vecerniei, se citesc șapte rugăciuni, dintre care una exprimă clar faptul că păcatele pot fi iertate și după moarte. Este vorba despre cea de-a cincea, a „**plecării genunchilor**”, care ne arată că rugăciunea Bisericii este atât de puternică și ascultată de Dumnezeu, încât are puterea de a salva sufletele din iad, ale celor care au plecat din viața aceasta nepregătiți sufleteste:

„Stăpâne atotțiitorule, Dumnezeule al părinților și Doamne al milei (...), Cel ce măsoară anii celor vii și rânduiiești ceasul morții, Cel ce duci și scoți din iad (...), Care și la acest praznic cu totul de-săvârșit și mântuitor ai binevoit a primi rugăciuni de mijlocire pentru cei ținuți în iad (...), auzi-ne pe noi, smeriții robii Tăi, care ne rugăm Ție, și odihnește sufletele robilor Tăi, celor mai înainte adormiți, în loc luminat, în loc cu verdeață, în loc de odihnă, de unde a fugit toată durerea, întristarea și suspinarea; așază sufletele lor în lăcașurile dreptilor și fă-i vrednici de pace și de iertare”.

Astfel, îi pomenim pe cei adormiți ai noștri în această zi, pentru ca și ei să se împărtașească de mângâierea Sfântului Duh Care S-a pogorât la Cincizecime peste Apostoli și Care îi adună adună în comuniune pe cei înstrăinați sau diferiți unul de altul. Tot în acest sens, liturgistul Badea Cireșanu afirmă că, în această sâmbăta, „**Biserica iarăși pomeneste pe cei adormiți pentru că, fiind sărbătoarea pogorării Sfântului Duh, harul divin să se resfrângă și asupra sufletelor încărcate cu povara păcatelor și să le ușureze din munca cea grea a vinovăției lor**”.

Până astăzi, după datinile strămoșești, în satul românesc se oferă, în sâmbăta Moșilor de vară, colivă sau colaci unși cu miere, dar și vase și căni din lut umplute cu cireșe, vin, apă sau lapte cu orez, folosite numai cu această ocazie și numite „moșoalice”. În Bucovina și în alte zone din țara noastră, pomenile amintite sunt trimise vecinilor încă de la primele ore ale dimineții.

Așadar, credincioșii trebuie să știe că sunt datori, în această zi, să îi pomenească pe toți strămoșii și moșii lor și pe toți cei din veac adormiți, în cadrul slujbei de parastas care se săvârșește în toate bisericile, la finalul Sfintei Liturghii.

Cătălin Acasandrei | doxologia.ro

În Botez și în Mirungere, omul primește de la Duhul Sfânt plămăda sfințeniei.

SFÂNTUL IUSTIN POPOVICI